

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

22 decembrie 2022*

„Trimitere preliminară – Cetățenia Uniunii Europene – Articolele 18 și 21 TFUE – Cerere adresată unui stat membru de către un stat terț prin care se solicită extrădarea unui cetățean al Uniunii, resortisant al altui stat membru, care și-a exercitat dreptul la liberă circulație în primul dintre aceste state membre – Cerere formulată în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate – Interdicție de extrădare aplicată numai resortisanților naționali – Restricție privind libera circulație – Justificare întemeiată pe prevenirea impunității – Proportionalitate”

În cauza C-237/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München, Germania), prin decizia din 9 aprilie 2021, primită de Curte la 13 aprilie 2021, în procedura privind extrădarea lui

S. M.,

cu participarea:

Generalstaatsanwaltschaft München,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul L. Bay Larsen, vicepreședinte, domnul A. Arabadjiev, doamna K. Jürimäe (raportoare), domnii E. Regan și P. G. Xuereb și doamna L. S. Rossi, președinți de cameră, domnii M. Ilešič, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen și N. Wahl, doamna I. Ziemele, domnul J. Passer și doamna O. Spineanu-Matei, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul D. Dittert, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 aprilie 2022,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Generalstaatsanwaltschaft München, de J. Ettenhofer și F. Halabi, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de J. Möller și M. Hellmann, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul ceh, de A. Edelmannová, M. Smolek și J. Vlácil, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul spaniol, de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agent;
  - pentru guvernul croat, de G. Vidović Mesarek, în calitate de agent;
  - pentru guvernul lituanian, de K. Dieninis și R. Dzikovič, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
  - pentru Comisia Europeană, de L. Baumgart, S. Grünheid și H. Leupold, în calitate de agenți,
- după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 iulie 2022,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 18 și 21 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei cereri de extrădare adresate de autoritățile din Bosnia și Herțegovina autorităților Republicii Federale Germania cu privire la S. M., care deține cetățeniile croată, bosniacă și sârbă, în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate.

Cadrul juridic

Convenția europeană de extrădare

- 3 Articolul 1 din Convenția europeană de extrădare, semnată la Paris la 13 decembrie 1957 (denumită în continuare „Convenția europeană de extrădare”), prevede:
„Părțile contractante se angajează să-și predea reciproc, potrivit regulilor și sub condiții determinate prin articolele următoare, persoanele care sunt urmărite pentru o infracțiune sau căutate în vederea executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță de către autoritățile judiciare ale părții solicitante.”
- 4 Articolul 6 din această convenție, intitulat „Extrădarea naționalilor”, prevede:
„1. a) Orice parte contractantă are dreptul să refuze extrădarea resortisanților săi.
b) Fiecare parte contractantă va putea, printr-o declarație făcută odată cu semnarea sau cu depunerea instrumentului său de ratificare sau de aderare, să definească, în ceea ce o privește, termenul de resortisant în înțelesul prezentei convenții.
c) Calitatea de resortisant se va aprecia la data hotărârii asupra extrădării. [...]

2. Dacă partea solicitată nu-și extrădează propriul resortisant, ea va trebui, la cererea părții solicitante, să supună cauza autorităților competente, astfel încât să se poată exercita urmăriri judiciare, dacă este cazul. În acest scop, dosarele, informațiile și obiectele privind infracțiunea se vor transmite gratuit pe calea prevăzută la paragraful 1 al articolului 12. Partea solicitantă va fi informată despre rezultatul cererii sale.”

- 5 Republica Federală Germania a făcut, la depunerea instrumentului de ratificare, la 2 octombrie 1976, o declarație, în sensul articolului 6 paragraful 1 litera b) din Convenția europeană de extrădare, după cum urmează:

„Extrădarea germanilor din Republica Federală Germania către o țară străină nu este permisă, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) prima teză din [Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Legea fundamentală a Republicii Federale Germania) din 23 mai 1949 (BGBl. 1949 I, p. 1)], și trebuie să fie refuzată în toate cazurile.

Noțiunea de «resortisanți» în sensul articolului 6 paragraful 1 litera b) din Convenția europeană de extrădare se referă la toți germanii în sensul articolului 116 alineatul (1) din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania.”

Convenția asupra transferării persoanelor condamnate

- 6 În temeiul articolului 2 din Convenția Consiliului Europei din 21 martie 1983 asupra transferării persoanelor condamnate (denumită în continuare „Convenția asupra transferării persoanelor condamnate”), persoanele condamnate pe teritoriul unui stat semnatar al acestei convenții (statul de condamnare) pot fi transferate pe teritoriul țării lor de origine (statul de executare) pentru a executa condamnarea care le-a fost aplicată. Astfel, în temeiul articolului 9 paragraful 1 litera b) din convenția menționată, sancțiunea aplicată în statul de condamnare poate fi înlocuită printr-o sancțiune prevăzută în legislația statului de executare pentru aceeași infracțiune.
- 7 Potrivit considerentelor aceleiași convenții, obiectivul unui atare transfer este în special de a favoriza reintegrarea socială a persoanelor condamnate, permițând străinilor care sunt privați de libertate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni să își ispășească condamnarea în mediul lor social de origine.
- 8 De la 1 noiembrie 1995, Convenția asupra transferării persoanelor condamnate este obligatorie pentru toate statele membre ale Uniunii Europene. Această convenție, care este obligatorie și pentru Bosnia și Herțegovina, a intrat în vigoare în Germania la 1 februarie 1992.

Dreptul german

- 9 Articolul 16 alineatul (2) din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania prevede:
- „Niciun german nu poate fi extrădat în străinătate. Prin lege poate fi adoptată o reglementare derogatorie pentru extrădarea către un stat membru [al Uniunii] sau către o instanță internațională, în măsura în care sunt garantate principiile statului de drept.”
- 10 Articolul 116 alineatul (1) din Legea fundamentală a Republicii Federale Germania prevede:
- „Sub rezerva unei prevederi legale contrare, este german, în sensul prezentei Legi fundamentale, persoana care deține cetățenia germană sau care a fost primită pe teritoriul Reich-ului german,

potrivit frontierelor acestuia la 31 decembrie 1937, în calitate de refugiat sau de persoană strămutată aparținând poporului german sau în calitate de soț ori de descendent al unei asemenea persoane.”

- 11 Articolul 48 din Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (Legea privind cooperarea judiciară internațională în materie penală) din 23 decembrie 1982 (BGBl. 1982 I, p. 2071), în versiunea aplicabilă faptelor din cauza principală (denumită în continuare „IRG”), prevede:

„Cooperarea judiciară poate fi realizată în cadrul unei proceduri penale sub forma punerii în executare a unei pedepse sau a oricărei alte sancțiuni aplicate în străinătate printr-o hotărâre definitivă. [...]”

- 12 În conformitate cu articolele 54 și 55 din IRG, în măsura în care executarea hotărârii străine în Germania este autorizată, sancțiunea pronunțată se transformă în sancțiunea cea mai apropiată în dreptul german, iar hotărârea străină este declarată executorie. În temeiul articolului 57 alineatul (1) din IRG, punerea în executare a sancțiunii se realizează de către parchetul german „în măsura în care statul străin consimte la executare”.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 13 La 5 noiembrie 2020, autoritățile din Bosnia și Herțegovina au solicitat Republicii Federale Germania extrădarea lui S. M., care deține cetățeniile croată, bosniacă și sârbă, în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate de șase luni, pronunțată în privința lui pentru săvârșirea unor fapte de corupție printr-o hotărâre a Tribunalului Municipal din Bosanska Krupa (Bosnia și Herțegovina) din 24 martie 2017. S. M. trăiește în Germania împreună cu soția sa de la jumătatea anului 2017. El lucrează în această țară din 22 mai 2020 și a fost pus în libertate după ce a fost plasat temporar în regim de arest în vederea extrădării.
- 14 Autoritățile germane au informat autoritățile croate cu privire la cererea de extrădare referitoare la S. M., fără nicio reacție din partea lor.
- 15 Generalstaatsanwaltschaft München (Parchetul General din München, Germania) a solicitat, făcând trimitere la Hotărârea din 13 noiembrie 2018, Raugevicius (C-247/17, denumită în continuare „Hotărârea Raugevicius”, EU:C:2018:898), ca extrădarea lui S. M. să fie declarată inadmisibilă.
- 16 Potrivit Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München, Germania), care este instanța de trimitere în prezenta cauză, temeinicia cererii Parchetului General din München depinde de aspectul dacă articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că prevăd neextrădarea unui cetățean al Uniunii chiar dacă, din perspectiva tratatelor internaționale, statul membru solicitat este obligat să procedeze la extrădarea lui.
- 17 Aceasta apreciază că întrebarea menționată nu a primit răspuns în Hotărârea Raugevicius, având în vedere că, în cauza în care s-a pronunțat respectiva hotărâre, Republica Finlanda avea dreptul, din perspectiva tratatelor internaționale aplicabile, să nu îl extrădeze pe resortisantul lituanian în cauză către Federația Rusă.
- 18 De asemenea, potrivit instanței de trimitere, acordurile de extrădare specifice sau Convenția europeană de extrădare în discuție în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), Hotărârea din 10 aprilie 2018, Pesciotti (C-191/16, EU:C:2018:222), precum și Hotărârea din 17 decembrie 2020,

Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina) (C-398/19, EU:C:2020:1032), lasau statului membru solicitat posibilitatea de a decide către care stat solicitant trebuie extrădată persoana urmărită. O predare către statul membru de origine a cetățeanului Uniunii care face obiectul urmăririi penale ar fi fost posibilă în cauzele menționate fără ca statele membre în cauză să își încalce obligațiile rezultate din tratatele internaționale față de țările terțe respective.

- 19 În schimb, în prezenta cauză, Republica Federală Germania ar fi obligată față de Bosnia și Herțegovina să îl extrădeze pe S. M., în temeiul articolului 1 din Convenția europeană de extrădare.
- 20 În conformitate cu această dispoziție, Republica Federală Germania și Bosnia și Herțegovina ar fi obligate reciproc să își predea persoanele urmărite de autoritățile judiciare ale statului solicitant în vederea executării unei pedepse, în măsura în care condițiile prevăzute de această convenție sunt îndeplinite și nicio altă dispoziție din convenția menționată nu prevede o excepție.
- 21 În speță, condițiile prevăzute de aceeași convenție în vederea extrădării lui S. M. ar fi îndeplinite și nu ar exista un obstacol în calea acestei extrădări în temeiul dispozițiilor relevante ale Convenției europene de extrădare. Mai precis, extrădarea respectivă și actele pe care se întemeiază aceasta ar respecta normele minime ale dreptului internațional aplicabile în Republica Federală Germania și nu ar încălca principiile constituționale imperative sau nivelul imperativ de protecție a drepturilor fundamentale.
- 22 Prin urmare, în opinia instanței de trimitere, există îndoieli cu privire la aspectul dacă jurisprudența rezultată din Hotărârea Raugevicius se aplică într-o situație precum cea din cauza principală.
- 23 În această privință, instanța de trimitere subliniază că, potrivit jurisprudenței Curții, lipsa egalității de tratament care rezultă din faptul că un cetățean al Uniunii care are cetățenia unui alt stat membru decât statul membru solicitat poate fi extrădat, spre deosebire de un resortisant al statului membru solicitat, constituie o restrângere a dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre prevăzut de articolul 21 TFUE.
- 24 O atare restricție nu ar fi justificată decât dacă se întemeiază pe considerații obiective și dacă este proporțională cu scopul legitim urmărit de statul membru solicitat. Curtea ar fi admis în această privință că obiectivul de a evita riscul de impunitate a persoanelor care au săvârșit o infracțiune trebuie considerat ca fiind un scop legitim care poate, în principiu, să justifice o măsură restrictivă precum extrădarea.
- 25 Or, problema dacă necesitatea de a avea în vedere măsuri mai puțin restrictive decât extrădarea poate presupune ca statul membru solicitat să își încalce obligațiile care decurg din dreptul internațional nu ar fi fost abordată în jurisprudența Curții.
- 26 În sfârșit, instanța de trimitere precizează că ar fi posibilă executarea în Germania a pedepsei privative de libertate pronunțate de Tribunalul Municipal din Bosanska Krupa. Întrucât S. M. se află deja pe teritoriul german, Convenția asupra transferării persoanelor condamnate, care a fost ratificată atât de Republica Federală Germania, cât și de Bosnia și Herțegovina, nu ar fi relevantă. Executarea pedepsei ar fi astfel reglementată de dreptul german, care nu solicită ca persoana urmărită să dețină cetățenia germană și nici să își dea consimțământul. Această executare ar fi totuși posibilă numai dacă și în măsura în care statul de condamnare consimte la aceasta. În

speță, nu aceasta ar fi situația, întrucât autoritățile bosniace au solicitat extrădarea lui S. M., iar nu asumarea de către autoritățile germane a responsabilității punerii în executare a pedepsei respective.

- 27 În aceste condiții, Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Principiile enunțate în [Hotărârea Raugevicius], privind aplicarea articolelor 18 și 21 TFUE, impun ca o cerere întemeiată pe [Convenția europeană de extrădare], adresată de un stat terț în legătură cu extrădarea unui cetățean al Uniunii în vederea executării unei pedepse, să fie respinsă chiar și în cazul în care statul membru solicitat este obligat în temeiul tratatelor internaționale, potrivit acestei convenții, să extrădeze cetățeanul Uniunii, întrucât a definit noțiunea de «resortisant» prevăzută la articolul 6 paragraful 1 litera b) din [convenția menționată] în sensul că vizează numai resortisanții proprii, iar nu și pe ceilalți cetățeni ai Uniunii?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 28 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun ca un stat membru, în prezența unei cereri de extrădare formulate de un stat terț în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate aplicate unui resortisant al unui alt stat membru care are reședința permanentă în primul stat membru, al cărui drept național interzice doar extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii și prevede posibilitatea ca această pedeapsă să fie executată pe teritoriul său cu condiția ca statul terț să consimtă la aceasta, să procedeze la extrădarea acestui cetățean al Uniunii, în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul unei convenții internaționale, din moment ce nu își poate asuma în mod efectiv responsabilitatea punerii în executare a acestei pedepse în lipsa unui asemenea consimțământ.
- 29 În primul rând, trebuie amintit că Hotărârea Raugevicius privea, precum cauza principală, o cerere de extrădare din partea unui stat terț cu care Uniunea nu încheiase un acord de extrădare. Curtea a statuat, la punctul 45 din acea hotărâre, că, deși, în lipsa unor norme ale dreptului Uniunii care să reglementeze extrădarea resortisanților statelor membre către state terțe, statele membre sunt competente să adopte astfel de norme, aceleași state membre sunt obligate să își exercite această competență cu respectarea dreptului Uniunii, în special a interdicției de discriminare prevăzute la articolul 18 TFUE, precum și a dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, garantat la articolul 21 alineatul (1) TFUE.
- 30 Or, datorită calității sale de cetățean al Uniunii, un resortisant al unui stat membru care are reședința legală într-un alt stat membru are dreptul de a se prevala de articolul 21 alineatul (1) TFUE și intră în domeniul de aplicare al tratatelor, în sensul articolului 18 TFUE, care conține principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate [Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 30 și jurisprudența citată].
- 31 Împrejurarea că un asemenea resortisant al unui stat membru, altul decât statul membru sesizat cu o cerere de extrădare, are și cetățenia țării terțe autoare a acestei cereri nu îl poate împiedica pe resortisantul respectiv să își valorifice drepturile și libertățile conferite de statutul de cetățean al Uniunii, în special cele garantate de articolele 18 și 21 TFUE. Astfel, Curtea a statuat în mod repetat că dubla cetățenie, a unui stat membru și a unei țări terțe, nu poate priva persoana

interesată de aceste drepturi și libertăți [a se vedea în acest sens Hotărârea Raugevicius, punctul 29, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 32].

- 32 În speță, din decizia de trimitere reiese că S. M., care deține printre altele cetățenia croată, și-a exercitat, în calitate sa de cetățean al Uniunii, dreptul, prevăzut la articolul 21 alineatul (1) TFUE, la liberă circulație și ședere în alt stat membru, în speță Republica Federală Germania, astfel încât situația sa intră în domeniul de aplicare al tratatelor, în sensul articolului 18 TFUE, în pofida faptului că este de asemenea resortisant al țării terțe autoare a cererii de extrădare a acestuia.
- 33 În al doilea rând, potrivit jurisprudenței Curții, normele unui stat membru privind extrădarea, care introduc, precum în cauza principală, o diferență de tratament după cum persoana solicitată este un resortisant al acestui stat membru sau un resortisant al unui alt stat membru, întrucât conduc la a nu acorda resortisanților altor state membre care au reședința în mod legal pe teritoriul statului solicitat protecția împotriva extrădării de care beneficiază resortisanții acestui din urmă stat membru, pot afecta libertatea celor dintâi de a circula și de a avea reședința pe teritoriul statelor membre [a se vedea în acest sens Hotărârea Raugevicius, punctul 28, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 39 și jurisprudența citată].
- 34 În consecință, într-o situație cum este cea în discuție în litigiul principal, inegalitatea de tratament care constă în a permite extrădarea unui cetățean al Uniunii, resortisant al unui alt stat membru decât statul membru solicitat, se concretizează într-o restricție privind libera circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, în sensul articolului 21 TFUE [Hotărârea Raugevicius, punctul 30, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 40 și jurisprudența citată].
- 35 O atare restricție nu poate fi justificată decât dacă se întemeiază pe considerații obiective și este proporțională cu obiectivul urmărit în mod legitim de dreptul național [Hotărârea Raugevicius, punctul 31, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 41 și jurisprudența citată].
- 36 În acest context, Curtea a recunoscut că obiectivul de a evita riscul de impunitate a persoanelor care au comis o infracțiune trebuie considerat legitim și permite justificarea unei măsuri restrictive privind o libertate fundamentală, precum cea prevăzută la articolul 21 TFUE, sub rezerva ca această măsură să fie necesară pentru protecția intereselor pe care urmărește să le garanteze și numai în măsura în care aceste obiective nu pot fi atinse prin măsuri mai puțin restrictive [Hotărârea Raugevicius, punctul 32, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Extrădare către Ucraina), C-398/19, EU:C:2020:1032, punctul 42 și jurisprudența citată].
- 37 În această privință, deși principiul *ne bis in idem*, așa cum este garantat de dreptul național, poate constitui un obstacol în calea urmăririi penale de către un stat membru a persoanelor vizate de o cerere de extrădare în scopul punerii în executare a unei pedepse, este la fel de adevărat că, pentru a evita riscul ca asemenea persoane să rămână nepedepsite, există mecanisme în dreptul național și/sau în dreptul internațional care permit ca aceste persoane să își execute pedepsele în special în statul membru ale cărui resortisante sunt și astfel să își sporească șansele de reintegrare socială după executarea pedepselor lor (a se vedea în acest sens Hotărârea Raugevicius, punctul 36).

- 38 Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește Convenția asupra transferării persoanelor condamnate, la care sunt părți toate statele membre, precum și Bosnia și Herțegovina. Astfel, această convenție permite unei persoane care a fost condamnată pe teritoriul unui stat semnatar al convenției respective, în conformitate cu articolul 2 din aceasta, să solicite să fie transferată pe teritoriul țării sale de origine, pentru a executa acolo condamnarea care i-a fost aplicată, considerentele aceleiași convenții precizând că obiectivul unui asemenea transfer constă printre altele în favorizarea reintegrării sociale a persoanelor condamnate, permițând străinilor care sunt privați de libertate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni să își ispășească condamnarea în mediul lor social de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea Raugevicius, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 39 În plus, anumite state membre, precum Republica Federală Germania, prevăd posibilitatea realizării cooperării judiciare reciproce în cadrul unei proceduri penale sub forma punerii în executare a unei pedepse pronunțate în străinătate.
- 40 Or, așa cum a subliniat domnul avocat general la punctul 50 din concluzii, în cazul unei cereri de extrădare în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate, măsura alternativă la extrădare care afectează mai puțin exercitarea dreptului la liberă circulație și la ședere al unui cetățean al Uniunii care are reședința permanentă în statul membru solicitat constă tocmai în posibilitatea, atunci când aceasta există în dreptul statului membru solicitat, ca această pedeapsă să fie executată pe teritoriul acestui stat membru.
- 41 În plus, atunci când există această posibilitate, Curtea a statuat că, având în vedere obiectivul care constă în evitarea impunității, resortisanții statului membru solicitat, pe de o parte, și resortisanții altor state membre care au reședința permanentă în acest stat membru solicitat și care demonstrează astfel un grad cert de integrare în societatea acestuia, pe de altă parte, se află într-o situație comparabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea Raugevicius, punctul 46 și jurisprudența citată).
- 42 În aceste condiții, articolele 18 și 21 TFUE impun ca resortisanții altor state membre care au reședința permanentă în statul membru solicitat și care fac obiectul unei cereri de extrădare formulate de un stat terț, în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate, să își poată executa pedeapsa pe teritoriul acestui stat membru în aceleași condiții ca resortisanții acestuia din urmă.
- 43 În speță, instanța de trimitere pornește de la premisa că S. M., care trăiește din anul 2017 pe teritoriul Republicii Federale Germania împreună cu soția sa și care lucrează în acest stat din anul 2020, trebuie considerat ca fiind cetățean al Uniunii care are reședința permanentă în acest stat membru.
- 44 În plus, potrivit indicațiilor furnizate Curții de instanța de trimitere, executarea pe teritoriul german a pedepsei pronunțate în Bosnia și Herțegovina față de S. M. este posibilă. Astfel, conform articolului 48 și articolului 57 alineatul (1) din IRG, executarea pe teritoriul german a unei pedepse pronunțate într-un stat terț este permisă în măsura în care acest stat terț consimte la aceasta.
- 45 Instanța de trimitere arată însă că, în speță, executarea acestei pedepse pe teritoriul german ar determina Republica Federală Germania să încalce obligația de extrădare care revine statului membru solicitat în temeiul Convenției europene de extrădare.

- 46 În această privință, ea arată că termenul „resortisanți”, în sensul Convenției europene de extrădare, acoperă, în ceea ce privește Republica Federală Germania, numai persoanele care dețin cetățenia acestui stat membru, în conformitate cu declarația făcută de aceasta din urmă, în temeiul articolului 6 paragraful 1 litera b) din convenția menționată. În aceste condiții, spre deosebire de cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Raugevicius, un eventual refuz al Republicii Federale Germania de a-l extrăda pe S. M. către Bosnia și Herțegovina ar fi în contradicție cu obligațiile pe care aceeași convenție le impune acestui stat membru.
- 47 Având în vedere aceste considerații, trebuie precizat, în al treilea rând, că, așa cum a arătat domnul avocat general la punctul 32 din concluzii, jurisprudența Curții rezultată din Hotărârea Raugevicius nu a consacrat un drept automat și absolut pentru cetățenii Uniunii de a nu fi extrădați în afara teritoriului Uniunii.
- 48 Așadar, după cum reiese din cuprinsul punctelor 35-42 din prezenta hotărâre, în prezența unei norme naționale care instituie, precum în cauza principală, o diferență de tratament între resortisanții statului membru solicitat și cetățenii Uniunii care au reședința permanentă în acest stat prin interzicerea extrădării doar a celor dintâi, revine acestui stat membru o obligație de a căuta în mod activ existența unei măsuri alternative la extrădare care să afecteze mai puțin exercitarea drepturilor și libertăților pe care astfel de cetățeni ai Uniunii le au în temeiul articolelor 18 și 21 TFUE atunci când sunt vizați de o cerere de extrădare emisă de un stat terț.
- 49 Astfel, atunci când aplicarea unei asemenea măsuri alternative la extrădare constă, precum în speță, în faptul că cetățenii Uniunii care au reședința permanentă în statul membru solicitat își pot executa pedeapsa în acest stat membru în aceleași condiții ca resortisanții statului membru respectiv, însă această aplicare este condiționată de obținerea consimțământului statului terț autor al cererii de extrădare, articolele 18 și 21 TFUE impun statului membru solicitat să caute în mod activ consimțământul acestui stat terț. În acest scop, statul membru solicitat este obligat să utilizeze toate mecanismele de cooperare și de asistență în materie penală de care dispune în cadrul relațiilor sale cu statul terț menționat.
- 50 În cazul în care statul terț autor al cererii de extrădare consimte ca pedeapsa privativă de libertate să fie executată pe teritoriul statului membru solicitat, acest stat membru este în măsură să permită cetățenilor Uniunii care fac obiectul acestei cereri și care au reședința permanentă pe teritoriul respectiv să își execute acolo pedeapsa și să asigure în acest mod un tratament identic în materie de extrădare cu cel pe care îl rezervă propriilor resortisanți.
- 51 Într-o atare situație, din elementele furnizate Curții reiese că aplicarea acestei măsuri alternative la extrădare ar putea permite totodată statului membru solicitat să își exercite competențele în conformitate cu obligațiile convenționale care îl leagă de statul terț autor al cererii de extrădare. Astfel, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, consimțământul acestui stat terț pentru executarea întregii pedepse vizate de cererea de extrădare pe teritoriul statului membru solicitat este, în principiu, de natură să facă superfluă executarea acestei cereri.
- 52 Prin urmare, în ipoteza în care, în speță, Republica Federală Germania ar reuși să obțină consimțământul Bosniei și Herțegovinei ca S. M. să execute pedeapsa pronunțată în acest stat terț pe teritoriul statului membru menționat, aplicarea unei asemenea măsuri alternative la extrădare impuse de articolele 18 și 21 TFUE nu ar conduce în mod necesar la încălcarea de către acesta din urmă a obligațiilor pe care Convenția europeană de extrădare i le impune în raport cu statul terț menționat, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

- 53 Dacă, în schimb, în pofida punerii în aplicare a mecanismelor menționate la punctul 49 din prezenta hotărâre, acest stat terț nu consimte ca pedeapsa privativă de libertate în cauză să fie executată pe teritoriul statului membru solicitat, măsura alternativă la extrădare impusă de articolele 18 și 21 TFUE nu ar putea fi aplicată. În această ipoteză, acest stat membru poate proceda la extrădarea persoanei în cauză, în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul acestei convenții, din moment ce refuzul unei asemenea extrădări nu ar permite, în acest caz, evitarea riscului de impunitate a acestei persoane.
- 54 În aceeași ipoteză, extrădarea persoanei în cauză constituie, în raport cu acest obiectiv, o măsură necesară și proporțională pentru atingerea obiectivului menționat, astfel încât restricția privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, în sensul articolului 21 TFUE, care este în discuție în litigiul principal, apare ca fiind justificată, având în vedere jurisprudența citată la punctele 35 și 36 din prezenta hotărâre.
- 55 Conform jurisprudenței constante a Curții, statul membru solicitat trebuie totuși să verifice că această extrădare nu va aduce atingere drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special de articolul 19 din aceasta (Hotărârea Raugevicius, punctul 49; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 56 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că:
- impun unui stat membru căruia i se adresează o cerere de extrădare formulată de un stat terț în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate aplicate unui resortisant al unui alt stat membru care are reședința permanentă în primul stat membru, al cărui drept național interzice doar extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii și prevede posibilitatea ca această pedeapsă să fie executată pe teritoriul său cu condiția ca statul terț să consimtă la aceasta, să caute în mod activ acest consimțământ al statului terț autor al cererii de extrădare utilizând toate mecanismele de cooperare și de asistență în materie penală de care dispune în cadrul relațiilor sale cu acest stat terț;
  - în cazul în care un astfel de consimțământ nu este obținut, ele nu se opun ca, în asemenea împrejurări, primul stat membru menționat să procedeze la extrădarea acestui cetățean al Uniunii, în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul unei convenții internaționale, cu condiția ca această extrădare să nu aducă atingere drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 57 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că:

- **impun unui stat membru căruia i se adresează o cerere de extrădare formulată de un stat terț în scopul punerii în executare a unei pedepse privative de libertate aplicate unui resortisant al unui alt stat membru care are reședința permanentă în primul stat membru, al cărui drept național interzice doar extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii Europene și prevede posibilitatea ca această pedeapsă să fie executată pe teritoriul său cu condiția ca statul terț să consimtă la aceasta, să caute în mod activ acest consimțământ al statului terț autor al cererii de extrădare utilizând toate mecanismele de cooperare și de asistență în materie penală de care dispune în cadrul relațiilor sale cu acest stat terț;**
- **în cazul în care un astfel de consimțământ nu este obținut, ele nu se opun ca, în asemenea împrejurări, primul stat membru menționat să procedeze la extrădarea acestui cetățean al Uniunii, în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul unei convenții internaționale, cu condiția ca această extrădare să nu aducă atingere drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.**

Semnături